

چهارشنبه 24 تیر 22 رجب 15 ژوئیه

«ملا علی بن جمشید» معروف به «آخوند نوری» از حکیمان و عالمان طراز اول قرن 13 هجری قمری در سال 1246 هجری قمری درگذشت...

درگذشت «ملا علی بن جمشید» معروف به «آخوند نوری» در سال 1246 هجری قمری

«ملا علی بن جمشید» معروف به «آخوند نوری» از حکیمان و عالمان طراز اول قرن 13 هجری قمری در سال 1246 هجری قمری درگذشت. آخوند نوری از قزوین و اصفهان تحصیل کرد و از محضر بزرگانی چون محمد بید آبادی کسب فیض کرد. اودرکنار تدریس؛ حوزه فلسفی عظیمی دایر کرد که از نظر کمی بی نظیر بود. آخوند نوری در حکمت متعالیه از سرآمدان روزگار خود بشمار می رفت از این روبرخی از محققان تاریخ و فلسفه جایگاه علمی او را از این روبه مقام و موقعیت صدرالمتهلین نزدیک دانسته اند. حواشی اسفار؛ و رساله ای در وحدت وجود از آثار متعدد آخوند نوری است.

رحلت شیخ جعفر کاشف الغطا در سال 1228 هجری قمری

خلاصه ای از زندگی این بزرگ مرد عرصه دین و دانش:

ولادت :

شیخ جعفر کاشف الغطا در سال 1154 هجری قمری در نجف اشرف چشم به جهان گشود.

تحصیلات :

وی از همان اوان کودکی به تحصیل علوم دینی پرداخت. در آغاز، مقدمات را نزد پدر خود آموخت و سپس از محضر بزرگان کسب دانش کرد و به مرتبت والایی از علم و عمل نائل آمد.

اساتید :

شیخ جعفر کاشف الغطا از محضر بزرگانی نظیر: شیخ محمد مهدی فتونی و آقا محمد باقر وحید بهبهانی و سید مهدی بحر العلوم و پدر بزرگوار خود کسب دانش کرده است.

شاگردان :

شاگردان بسیاری از محضر ایشان کسب فیض نموده اند که بیشتر آنها از مجتهدین و شخصیت‌های برجسته تاریخ بوده اند و ما برای تیمن و تبرک نام برخی از آنها را ذکر می کنیم.

1 - سید جواد عاملی، مؤلف کتاب ارزنده مفتاح الکرامه.

2 - شیخ محمد حسن نجفی، صاحب جواهر الکلام.

3 - سید محمد باقر صاحب انوار.

4 - حاج محمد ابراهیم کرباسی، صاحب اشارات.

5 - شیخ قاسم مجیب الدین عاملی نجفی.

6 - ملا زین العابدین سلماسی.

7 - شیخ عبدالحسین اعسم.

8 - سید باقر قزوینی.

9 - آقا جمال.

10 - شیخ حسین نجفی.

تالیفات :

شیخ را مؤلفات بسیاری نیست، ولی آنچه نوشته است، عالی و ارزنده است.

1 - کشف الغطا، که مهم ترین و عالی ترین کتاب وی در عبادات است.

2 - شرح قواعد علامه.

3 - کتاب الطهارة، که در آن اقوال دانشمندان بررسی شده است.

4 - بغیة الطالب، در طهارت و نماز.

5 - العقائد الجعفریه فی اصول الدین.

6 - غایة المامول فی علم الاصول.

7 - شرح الهدایة للطباطبائی.

8 - الحق فی تصویب المجتهدین و تخطئة الاخباریین.

9 - رساله منهج الرشاد لمن اراد السداد، که در رد وهابیان است.

شیخ جعفر همچنین دارای قریحه ای شعری بوده و دیوان شعری از او موجود است که در آن اشعار بسیار جالب و زیبا سروده است.

گفتار بزرگان:

شیخ جعفر کاشف الغطا، فقیه بزرگ و مجتهد وارسته در عصر خویش بوده است که چندی از بزرگان او را چنین توصیف می کنند.

1 - مرحوم استاد میرزا حسین نوری، صاحب مستدرک الوسائل (ره) این چنین کاشف الغطا را ستایش می کند و توصیف می نماید: درست است در هر عصر، عالمان بزرگی داشته ایم که از نظر علم و تقوی کم نظیر بوده و همتایی نداشتند، ولی امروز سخن از شخصیتی است عالیقدر و بزرگ مرتبه که با کتاب ارزنده کشف الغطا خود، فقه و دشواری های فقه را شکافت و همانند کشتی که حباب دریا را می شکافد نام آن بزرگوار جعفر بن شیخ خضر جناحی نجفی و معروف به کاشف الغطا است.

2 - صاحب مفتاح الکرامه در مقدمه کتابش او را به عنوان امام، علاقه مورد اعتماد و مقدس و بزرگترین دانشمند می ستاید.

3 - در روضات الجنات چنین آمده است: او از استادان بزرگ فقه و کلام بود که به احکام دین آشنایی و معرفت کامل داشت و مذهب را همواره ترویج می کرد مورد تقدیر و احترام خاص و عام بود در چشم بزرگان بزرگ می نمود، در امر به معروف و نهی از منکر بسیار جدی و کوشا، و در کشاکش روزگار ثابت و استوار بود.

4 - از استاد اعظم شیخ مرتضی انصاری نقل شده است که فرمود: اگر کسی آن قواعد و اصولی را که شیخ جعفر در کتاب کشف الغطایش جا داده است بداند، نزد من مجتهد خواهد بود.

5 - شیخ عبدالحسین تهرانی (ره) می گوید: اگر مواظبت او را بر سنن و آداب و احکام بینی و عبادت و مناجاتش را در سحرگاهان بشنوی، و گریه و زاریش را در دل شب بنگری، می بینی از همان کسانی است که امیرالمؤمنین (ع) برای یکی از اصحابش به نام احنف بن قیس تعریف می کرد و تو را به شگفتی خواهد داشت. خصوصیات اخلاقی:

کاشف الغطا دارای اخلاق الهی بود وارسته، فروتن، سخاوتمند، غیور، متواضع، مجاهد، در دل شب، برای عبادت و راز و نیاز بیدار می شد و تا سپیده دم، در حال تضرع و گریه و زاری بود و صبحگاهان برای درس و بحث، و برای مقابله با دشمنان دین و مذهب، همانند شیر در این میدانهای خطرناک وارد می شد و همواره پیروز و سر بلند بود شب که فرا می رسید، هنگام خوابیدن به محاسبه نفس خویش می پرداخت و گاهی خطاب به خویشتن می گفت: تا کی خدا را معصیت می کنی و این نعمت را سپاس نمی گویی؟

همیشه مردم را به خواندن نماز جماعت سفارش می کرد.

میرزای نوری (ره) در مستدرک می نویسد: سید مرتضی نجفی که مرد عادل و با تقوی و فرد مورد اعتمادی است و در اوایل عمرش شیخ جعفر را درک کرده بود، به من گفت: روزی شیخ جعفر برای نماز ظهر تاخیر کرد و به مسجد نیامد مردم که از آمدن شیخ نا امید شدند، شروع کردند نماز را فرادی خواندند چیزی نگذشته بود که شیخ وارد مسجد شد و با ناراحتی مردم را سرزنش کرد که چرا نماز را فرادی می خوانید؟

مگر يك نفر عادل بین شما نیست که به او اقتدا کنید؟

سپس مؤمنی را دید که نماز می خواند و تا اندازه ای هم امکانات مالی خوبی داشت، فوراً به او اقتدا کرده و به نماز ایستاد مردم که شیخ را دیدند به آن مؤمن اقتدا کرده، همه پشت سر او ایستادند و اقتدا کردند آن مؤمن به قدری شرمنده شد که نمی دانست چگونه نماز را تمام کند پس از ادای نماز ظهر کنار رفته و به شیخ عرض کرد: باید نماز عصر را خود جناب عالی امامت کنید شیخ خودداری کرد او اصرار نمود، تا اینکه بالاخره شیخ گفت: حال که اصرار می کنی، اگر پولی بدهی که همین جا بر فقرا تقسیم کنیم، از امامت تو صرف نظر می کنیم آن مرد پذیرفت و دویست شامی (که پول رایج آن زمان بود) به شیخ پرداخت و شیخ جعفر قبل از شروع به نماز عصر، دستور داد فقرا را جمع کنند و همانطور پولها را بر آنها تقسیم نمود سپس به نماز ایستاد.

خاندان:

آثار علمی کاشف الغطا منحصر به چند کتاب فقهی نیست، بلکه یکی از آثار مهم عملی و علمی او را می توان تربیت کردن فرزندان بر جسته و فقیه ذکر نمود که هر يك دریایی از علم و دانش بودند شیخ جعفر دارای سه فرزند مجتهد بود که هر سه از فقهای بنام شیعه اند و بزرگ ترین آنها شیخ موسی است که پدر برای وی احترامی فوق العاده قائل بود و برخی از تألیفات این فرزند به خواهش پدر بوده است شیخ جعفر این فرزندش را بر تمام فقها، به استثنای شهید اول و محقق برتر می دانست دو فرزند دیگرش شیخ علی و شیخ حسن می باشند که هر دو مجتهد بوده اند.

شیخ جعفر پنج داماد داشت که این پنج نفر هم نیز از فقهای به نام شیعه می باشند و آنها عبارتند از:

1 - شیخ اسد الله تستری کاظمی، صاحب کتاب المقاییس.

2 - شیخ محمد تقی رازی اصفهانی، صاحب هدایة المسترشدين.

3 - سید صدر الدین موسوی عاملی.

4 - آقا محمد علی هزار جریبی.

5 - شیخ محمد، پدر شیخ راضی.

خدمات:

یکی از کارهای مهم شیخ جعفر را می توان مقابله با میرزا محمد اخباری نام برد این شخص از بزرگترین دشمنان مراجع

اصولی بود که تهمت های ناروا و زشت به علما می زد و در گوشه و کنار فعالیت زیادی بر علیه آنان می کرد شیخ جعفر برای کوبیدن او ناچار به ری سفر کرده و به تبلیغ بر علیه آن فرد اخباری مشغول شد و در این زمینه، نامه ها و رساله های مفصلی در رد میرزا محمد اخباری و مذهب او نوشت و آن قدر کوشش کرد تا اینکه حرکت او را در نطفه خفه کرد و میرزای اخباری از ترس او پا به فرار گذاشت.

وفات :

سر انجام شیخ جعفر کاشف الغطا پس از گذراندن عمری سرشار از خدمت به مکتب و امت اسلام، در روز چهارشنبه، 22 یا 27 رجب سال 1228 هجری قمری، پس از هفتاد و چهار سال زیستن پر برکت در دنیا، به لقای حق شتافت.

شهادت سید عبدالله بهبهانی در سال 1289 هجری شمسی

سید عبدالله بهبهانی از روحانیون طراز اول تهران و رهبر آزادیخواهان دوره مشروطیت توسط مخالفین تروریست در سال 1289 هجری شمسی به شهادت رسید. وی تحت توجهات پدر عالم و مجاهدش سید اسماعیل مجتهد بهبهانی در زادگاهش نجف اشرف تحصیل علوم دینی را آغاز کرد. سید عبدالله از حوزه درس حاج میرزا حسن شیرازی کسب فیض نمود و بر دانش خود افزود. وی قبل از انقلاب مشروطیت نیز جزء روحانیون و علمای بنام پایتخت بشمار می رفت و در حل و عقد امور مملکتی دخالت کامل داشت. وی با آغاز مشروطیت به صف مبارزین پیوست و با یاری و همکاری سید محمد صادق طباطبایی رهبری مشروطه خواهان را به عهده گرفت. سید عبدالله بهبهانی در انقلاب مشروطه نقش بسزایی داشت و در راه زحمات فراوانی را متحمل شد که عاقبت به شهادت وی منتهی گشت. پس از شهادت سید در این روز مجلس شورای ملی و بازار تعطیل و عزای عمومی اعلام گردید. در پی آن نیز تمامی شهرهای ایران مجالس ترحیم برگزار شد و پیکر این شهید انقلاب به یاری میر سید علی بهبهانی به نجف اشرف انتقال یافت و در مقبره خانوادگی به خاک سپرده شد .